

15. BÖLÜM

CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR VE PREKONSEPSİYONEL BAKIM, DANIŞMANLIK

Funda EVCİLİ¹
Gülbahtıyar DEMİREL²

GİRİŞ

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE), bireyleri fiziksel, sosyal ve ekonomik açıdan etkileyen küresel bir sorundur. Gebelik öncesinde ya da gebelik sırasında edinilen CYBE'ler birçok obstetrik komplikasyonun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Prekonsepsiyonel dönem, annenin, fetüsün ve yenidoğanın sağlığı için risk oluşturabilecek CYBE'nin değerlendirilmesi için en uygun zaman dilimidir. Enfeksiyonları erken dönemde tanılamaya yönelik taramalar, prekonsepsiyonel bakımın önemli bir bileşenidir. Prekonsepsiyonel tarama, tanı, tedavi, bakım hizmetleri ile annenin, fetüsün/yenidoğanın CYBE'den ve bu enfeksiyonlara bağlı ortaya çıkabilecek komplikasyonlardan korunması mümkündür. Bu bölümde, CYBE'ye yönelik prekonsepsiyonel bakım ve danışmanlığın önemi ele alınmıştır.

CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR

CYBE, bir insandan diğerine esas olarak cinsel temas ile bulaşan bakteri, virus, mantar ya da parazit etkenli enfeksiyonlardır. En sık görülen CYBE'ler klamidya, Human Papilloma Virus (HPV), gonore, sifiliz ve Human Immunodeficiency Virus (HIV)/Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS)'dır. Dünyada CYBE ile enfekte 110 milyon kişinin olduğu, her yıl ortalama olarak 20 milyon yeni CYBE olgusuna rastlandığı belirtilmektedir. Düşük gelirli ve orta gelirli ülkelerde genç kadınlar arasında morbiditeye neden olan en büyük problemin güvenli olmayan cinsel aktiviteye bağlı CYBE olduğu belirtilmektedir. Latin Amerikan ve Afrikalı her 4 kadından biri tedavi edilebilir en-

¹ Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü

² Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

KAYNAKLAR

- Aaron E.Z., Criniti S.M. (2007). Preconception health care for HIV-infected women. *Top HIV Med*, 15(4):137-141.
- ACOG. (2007). Viral hepatitis in pregnancy. American College of Obstetricians and Gynecologists: Washington, Practice Bulletin No. 86.
- ACOG. (2009). Management of stillbirth. American College of Obstetricians and Gynecologists: Washington, ACOG Practice Bulletin No.102.
- Aledort J.E., Ronald A., Rafael M.E., et al. (2006). Reducing the burden of sexually transmitted infections in resource-limited settings: the role of improved diagnostics. *Nature*, 1:59-72.
- CDC. (2016). Sexually transmitted disease surveillance 2015. Centers for Disease Control and Prevention. Available at: <https://www.cdc.gov/std/stats>
- CDC. (2020). Hepatitis B FAQs for health professionals. Available at: <http://www.cdc.gov/hepatitis/HBV/HBVfaq>.
- Coonrod D.V., Jack B.W., Stubblefield P.G., Hollier L.M., Boggess K.A. et al. (2008). The clinical content of preconception care: infectious diseases in preconception care. *Am J Obstet Gynecol*, 199(6 Suppl 2):296-309.
- Garland S.M., Steben M., Sings H.L., et al. (2009). Natural history of genital warts: analysis of the placebo arm of 2 randomized phase III trials of a quadrivalent human papillomavirus (types 6, 11, 16, and 18) vaccine. *J Infect Dis*, 199(6):805-814.
- Ghany M.G., Strader D.B., Thomas D.L., Seeff L.B. (2009). Diagnosis, management, and treatment of hepatitis C: an update. *Hepatology*, 49:1335-1374.
- Hepatitis B Foundation. (2020). What is hepatitis B? Available at: <https://www.hepb.org/languages/turkish/general-information/>
- HPA. (2010). Guidance for gonorrhoea testing in England and Wales. Health Protection Agency: London.
- Johnson R.E., Newhall W.J., Papp J.R., et al. (2002). Screening tests to detect Chlamydia trachomatis and Neisseria gonorrhoeae infections. *MMWR Recomm Rep*, 51:1-38.
- Karim Q.A., Karim S.S., Frohlich J.A, et al. (2010). Effectiveness and safety of tenofovir gel, an antiretroviral microbicide, for the prevention of HIV infection in women. *Science*, 329:1168-1174.
- Kelly J., Cohen J., Grimes B., et al. (2016). High rates of Herpes Simplex Virus Type 2 Infection in homeless women: informing public health strategies. *J Womens Health (Larchmt)*, 25(8):840-845.
- Kilby J.M. (2008). Human immunodeficiency disease: ACP PIER & AHFS DI essentials. American College of Physicians: Philadelphia.
- Kimberlin D.W. (2007). Herpes simplex virus infections of the newborn. *Semin Perinatol*, 31(1):19-25.
- Lassi Z.S., Imam A.M., Dean. S.V., Bhutta Z.A. (2014). Preconception care: preventing and treating infections. *Reproductive Health*, 11(Suppl 3):4.
- Oakeshott P., Kerry S., Aghaizu A., et al. (2010). Randomised controlled trial of screening for Chlamydia trachomatis to prevent pelvic inflammatory disease: the POPI (prevention of pelvic infection) trial. *BMJ*, 340:1642.
- Özbilge H., Zeyrek F.Y., Uzal A., Mızraklı A., Tümkaya B. (2005). Hepatit B virüs DNA pozitifliği ve serolojik testler. *Erciyes Tip Dergisi*, 27(1):17. policy/Immunization_routine_table1.pdf
- Schmid G.P., Stoner B.P., Hawkes S., Broutet N. (2007). The need and plan for global elimination of congenital syphilis. *Sex Transm Dis*, 34(7):5-10.
- Shepard C.W., Finelli L., Alter M.J. (2005). Global epidemiology of hepatitis C virus infection. *Lancet Infect Dis*, 5:558-567.
- Stamm W.E. (2008). Chlamydia trachomatis infections in the adult. Sexually Transmitted Diseases, 4th ed, NY: McGraw-Hill: New York, pp.575-606.

- UNAIDS. (2016). Latest statistics on the status of the AIDS epidemic. Available at: <http://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>
- US Preventive Services Task Force (USPSTF). (2005). Screening for gonorrhea: recommendation statement. *Ann Fam Med*, 3:263-267.
- Warner L., Stone K.M., Macaluso M., Buehler J.W., Austin H.D. (2006). Condom use and risk of gonorrhea and Chlamydia: a systematic review of design and measurement factors assessed in epidemiologic studies. *Sexually Transmitted Diseases*, 33(1):36-51.
- Wilkins T., Malcolm J.K., Raina D., Schade R.R. (2010). Hepatitis C: diagnosis and treatment. *American Family Physician*, 81(11):1351-1357.
- World Health Organization (WHO) 2013. Preconception care: maximizing the gains for maternal and child health. World Health Organization: Geneva. Available at: http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/preconception_care_policy_brief.pdf
- World Health Organization (WHO). (2001). Global prevalence and incidence of selected curable sexually transmitted infections: overview and estimates. World Health Organization: Geneva.
- World Health Organization (WHO). (2010). Antiretroviral drugs for treating pregnant women and preventing HIV infection in infants: towards universal access. World Health Organization: Geneva.
- World Health Organization (WHO). (2019). Sexually transmitted infections. Available at: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs110/en/index.html>
- World Health Organization (WHO). (2020). Summary of WHO position papers - recommended for routine immunization. Available at: <http://www.who.int/immunization/>